

Sahib ve Başmuharriri
SİRET BAYAR
Memleket menafiline aid yazılara
sayfalarımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 882
25 Mart 1939
Cuma
Sayısı 100 Paradır.

Onbirinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Mukaddes Tabanca

Yazan: Profesör Afet

Miralay Hasan Bey, Mustafa Kemal halini anlamış olacak ki ona:

— Büroma buyurunuz, orada görüşelim, dedi.

Hasan Beyin mesai odasında Mustafa Kemal ona vaziyeti, nasıl kaçtığını, nasıl gayrikanuni bir surette geldiğini, nihayet maksadı ne olduğunu, hiç bir noktayı saklamaksızın teşrih etti.

Mustafa kemali dikkat ve sükunetle dinliyen Hasan Bey:

— Çocuğum, dedi, sen herşeyi yıldıktan altüst ettikten sonra buraya gelmiş bulunuyorsun, ben şimdi buna ne yapabilirim?

Mustafa Kemalın cevabı:

— Ne yapacağınızı ben değil, siz takdir edersiniz. Görüyorsunuz ki ben mülkime faydalı olabilecek bir hale gelmiş bulunuyorum. Siz bu fikirde değilseniz ve bu azminde bana yardım etmezseniz hayatım tehlikeye girer. O vakit ben de başka çare düşünmek mecburiyetinde kalırım. Kendi başıma düşünüp bulacağım bu çare beni belki muvaffak edebilir, fakat edemezse o vakit ben, bu yetişmiş adam, hiç olurum beni hiç olmaktan kurtarmak şu dakikada sizin elerinizdedir. Size söz veririm beyefendi, öyle hareket ederim ki size zerre kadar mesuliyet terettüp ettirmem.

— Sonu 2 inci sayfada —

inkılâp olmasını isteyen ve onu yapacakları yetiştirmegi ve onların yetiştirilmesini isteyen ve bununla uğraşan bir adamdı. Mustafa Kemal onun Selânik Askerî Rüştiyesi talebesi olduğu günden beri dikkât nazarını celbetmiş olan bir çocuk olduğu için bütün tevsiyeleri o günün kanun, nizam ve ahlâk kaidelerinden üstün olan inkılâpçılık düşüncesile hareket ediyordu. Onun içindir ki Mustafa Kemale şu tavsiyede bulundu:

— Vaziyet hakikaten dediğiniz gibi fena ve tehlikelidir. Şu dakika hatırıma gelen çareyi size söyleyeyim: Müşiriyet makamına bir istida ile müracaat ediniz, hastalığınızdan bahsederek tebdilihava talebinde bulununuz.

— Sonu 2 inci sayfada —

Kadın VE Moda SAYFAMIZ

Pazartesi
günü

Çıkıyor!

Çekoslovakya

Hava hücumlarına karşı
manevralar yapıldı

Ankara 24 A.A — Dün Çekoslovakya da hava hücumlarına karşı manevralar yapılmıştır.

Belçika başvekili ve milli müdafaa nazırı Belçika hu-

dudlarının muhafazasının tamamen organize edildiğini ve Belçikanın müdafaasını tam bir istiklâl içinde temin edeceğini söylemişlerdir.

Fransız Hariciye Nazırı Akdeniz ve İspanyadaki bu günkü vaziyeti tasrih etti

Ankara 24 A.A — Fransa Hariciye nazırı mebusan hariciye encümeninde Akdeniz ve bilhassa İspanyadaki bu günkü vaziyeti tasrih ve Fransanın bu bölgedeki menfaatlarının hayati olduğunu ehemmiyetle kaydettikten ve İngiltere ile İtalya arasında yapılmakta olan müzakerelerin İspanyol topraklarının tahliyesini de derpişetmesi temennisinde bulunduktan sonra Fransanın İspanyol olmayan kuvvetlerin Fransız toprakları yakınında veya hudud muvakkaten hudutları üzerinde

Diğer Telgraf ve Radyo
haberleri iç sayfamızda

birleşmesine imkân vermesi mevzuubahis olamaz demistir.

Fıkra

Nasihahat

Osmanlı imparatorluğu her hangi bir taarruz tehlikesine uğradığı zaman, kahvelerde ve gazetelerde konuşulurdu:

— İngiltere bırakır mı, dersiniz?.. Yahud Almanyanın razı olacağını zanneder misiniz?

İmparatorluğun toprak bütünlüğü ve istiklâli evvelâ Tanrıya, sonrada Düveli muazzamaya emanet ti. Eski cedlerin yedi düvele meydan okumak pervasızlığı yerine, kendinden gayri her kесе güvenmek tevekkülü kaim olmuştu. 1912 harbinde büyük devletler istatükunun muhafaza edileceğini söyledikleri vakit, imparatorluk, bunun, "Ne alırsa geri verileceği," değil, fakat "Ne alırsa geri

Profesör Pittard

üçüncü konferansını da verdi

Ankara (Radyo) Profesör Pittard dün saat 16 da Ankara Halkevinde üçüncü konferansını da vermiştir. Konferansta Kültür bakanı Bay Saffet Arıkan, Türk Tarih korumu başkan ve üyeleri, talebeler ve kesif bir kalabalık bulunmuştur.

Profesörün bu üçüncü konferansı da büyük bir alaka ile takip edilmiştir.

vereceği, manasına olduğunu Meriç boylarında anlayabilirdi.

Ve Piyer Loti'nin mensur şiirlerinden başka da imdadına gelen olmadı. Nasıl ki bu gün dahi kazaya uğrayanlar için kara mürekkep deniz gibi akıyor. Fakat kimse kırmızı kanından bir damla vermediği düşünmüyor.

Senelerden beri Osmanlı imparatorluğunun hülyası ile avunub giden Milletler Cemiyeti Avrupası, şimdi tecavüzü mennetmek tedbirleri iflas edince, sulhun, mukavemetlerin önüne geçmekle müdafaa olduğunu görüyor. Bereket teminat yerine nasihat veriyorlar. Ya onu da vermeseler?

Ulus — Fatay

**Muayene
Odasında**

Hasan Bey yüksek namusu ile Türkiyede

HAYAT VE KÂİNAT

Yazan: Sedat Yesugey

— 25 —

Ziyanın ne olduğu hakkında iki nazariye vardır. Bunlardan birisi Emission nazariyesidir. Bu nazariyeye göre her ziya kaynağı etrafına küçük zerrecikler gönderir. Bu zerrecikleri adeta kokuya benzetebiliriz. Nasılki koku neşir eden bir cisim bizden çok uzakta olduğu halde onun etrafa yaymış olduğu kokuyu duyabiliyorsak aynen bu şekilde ışık neşir eden bir menbâda etrafa yaydığı ışık zerreciklerini görebiliyoruz. Ve bunların mevcudiyetlerini anıyabiliyoruz.

Bu emission nazariyesi adını verdiğimiz bu nazariye bize bütün ziya olay (hadise) lerini anlatmağa kâfi gelmiyor. Diğer taraftan eğer ziya hakikaten koku gibi küçük zerreciklerden müteşekkil olsa idi, uzviyetimize olan etkimi (tesiri) çok başka türlü olacaktı. Ziya olarak kabul edilen bu küçük korpüküllerin akıntısı hakikaten olsa idi güneşten ayrıldıktan sonra yüz elli milyon kilometrelik bir mesafe katettikten sonra dünyamıza çarptığı vakit haiz olduğu kudret çok fazla olacak ve vücudumuza çarptığı vakitte bizi çok rahatsız edecekti. Halbuki biz ziyanın her hangi bir yerimize dokunduğunu his etmiyoruz.

İşte bu ve bunun gibi bazı sebepleri izah edemiyen emission nazariyesi terk edilmiş onun yerine yeni bir nazariye meydana gelmiştir ki buna ondulation yani dalga nazariyesi denilir.

Bu nazariyeye göre ziya da yukarıda ihtizazi izah ederken anlattığımız durğun bir havuza atılan taşın hasil ettiği dalgalara benzer ve devim (hareket) tem başka hiç bir şey değildir. Bu devim de su üzerinde hasil olan dalgalar gibi kıvrıla kıvrıla

gözümüze kadar gelerek mevcudiyetlerini bize belli eder. Yani ziya da bir ihtizazi harekettir. Yalnız bu ihtizazın olduğu vasat esirdir. Ziya kaynakları ihtizazlarını esire verdikten sonra esir kendisi ihtizaza başliyerek her tarafa ziyayı taşımış olur.

Dikkat edilecek olursa hemen bütün ziya kaynakları sıcak olan cisimlerdir. Meselâ güneş sıcaktır. Lamba yandığı zaman ışık neşretmekle beraber hararete neşreder.

Daha evvelce ısınan cisimler içindeki moleküllerde bir değişiklik husule geldiğini biliyoruz. Bunların elektronların süratı artar. Bu münasebetle ihtizazlarında çoğalır. Bu ihtizaz adedi saniyede muayyen bir adede gelince derhal ziya şeklinde etrafa yayılır.

Görülüyorki ziya atomlarda mevcut elektronların ihtizazdan başka bir şey değildir. O halde elektron ve atom adedi değiştikçe ihtizazlarında değişeceği aşikârdır. İhtizaz adedi değiştikçe ziyanın cismi ve evsafi da değişecektir.

—Sonu Var—

İsveç Sefiri
Hükûmeti tarafından Moskova elçiliğine tayin olunan İsveçin Ankara elçisi Ankaradan hareket etmiştir. Sefir hareketinden önce gazetecilere Türkiyeden çok iyi intibahlarla ayrıldığını ve Türkiyede büyük dahi Atatürk'ün önderliğiyle görüldüğü inkişaflara hayranlığını söylemiştir.

Radyo Haberlerimiz

Japonya

Bir deniz konferansına iştirake âmade olduğunu söylüyor

Ankara (Radyo) Tokyodan bildiriliyor: Amirallik dairesi şefi Japonya'nın, Amerikan deniz aşırı hareketini

ihmal edemiyeceğini ve Japonya'nın bir deniz konferansına iştirake amade olduğunu söylemiştir.

Alman Macaristan arasında

Ankara (Radyo) Budapeşteden bildiriliyor: Hariciye nazırı hariciye encümeninde vaki beyanatında ezcümle demıştirki Macaristan ile Almanya a-

rasında bir ihtilaf yoktur. Nasılki Almanya İtalya, Yugoslavya hududlarına riayet edecekse, Macaristan hududlarına da öylece riayet edecektir.

Amerika Ordusunun ihtiyacı

Ankara (Radyo) Vaşingtondan bildiriliyor: Ordu erkânî harbiye reisi

Ordunun bir milyar dolar tahsisata ihtiyacı olduğunu hükûmete bildirmiştir.

Mukaddes Tabanca

— Birinciden devam —
Fakat sadece Erkânîharbiye yüzbaşısı Mustafa Kemal diye imzalayınız. Ben bu istidayı Heyeti Sıhhiyeye havale ettirir. Sıhhiye Reisi İskender Paşayı, ayrıca görerek lâzımgelen vesayada bulunurum. Pek söz veremem amma umarım ki muvaffak olursunuz.

Ertesi gün Mustafa Kemal, Selânik Askerî hastanesinin muayene odasında, bir takım genç doktorlar arasında, muayene edilmektedir. Ondaki hastalığını soruyorlar. Fakat o sarıh bir cevap veremiyor. Yalnız arada sırada hastalığının mahiyetini İskender Paşa hazretleri bilir diyor. İskender Paşa hakikaten Hasan Beyden tavsiye almış, fakat bunu hasta-

nedeki doktorlara söylemeği unutmıştu. Nihayet Paşa meseleyi hatırlıyor ve Mustafa Kemale bir raporla dört ay Selânikte tebdilivaha kararı veriliyor. Bu rapor İstanbula gönderiliyor.

—Sonu Var—

BU GÜNKÜ POSTALAR

Bugün sabah saat 9 da Tren postası gelecektir.

Öğleden evvel saat 10 da Diyarbakır, 11 de Nusaybin postası gidecektir.

Bu Akşam gidecek tren postası yoktur.

Garib Vak'alar

Abide yerine geçen Ağaç kütüğü

Amerikanın Kaliforniya yerlilerinden bir Hintli reisin namına heykel olarak bir ağaç kütüğü dikmişler ve bu kütüğü yontarak insan şekline koymuşlar üzerine de reisin ismini yazmışlardır.

İki Kuyruklu Buzacı

Amerikada bir çiftlikte bir inek iki kuyruklu bir buzağı doğurmuştur. Bu buzağının kuyrukları biri arkada diğeri ise tam gözlerinin orta yerinde ve 20 santim uzunluğundadır.

Çekoslovak heyeti

Çekoslovak ticaret heyeti Geçen çarşamba günü sabahı Ankaraya varmıştır.

Meşhut suçlar kanunu

Ankara — Adliye vekaletinin, cürmü meşhud kanununun teşmili hakkında yapmakta olduğu tetkikler bitirilmek üzere.

Yeni şekle göre ağır ceza suçları da kanunun şümülü çerçevesi içine alınmaktadır.

Akşam ve Sabah

Ufuk damar damar kızarmış. Güneş son solgun ışıklarını serperken yavaş yavaş kayboldu. Yeşil tepeler bir zaman için yeşilliklerini karanlığa terk ettiler. Kayalar artık ne korkunç gözüküyor. Sanki etraftaki her şey bir birine darılmış..

Şehir ağır karanlığın altında eziliyor. Sevgililer bir birine sokularak oynuyorlar. Kendilerinden başka şimdi hiç bir şey düşünmüyorlar. Tarlasında çalışan son çiftide artık yuvasına dönüyor. Cıvıldaşan kuşların sesleri de duyulmaz oldu.

Şurada burada tek tük yıldızlar belirmeğe başladı. Bunlar daha çoğalınca gök yüzünü bir süzgece çevirdiler. Arkalarında ay süzülerekten sonsuz bir hülya gibi meydana çıktı. Uzakta bir kaç yıldız buna selâm veriyormuş gibi yanıp söndü, tekrar tutuştu.

Bazı evlerin pençere ve kapı perdeleri arasından ışıklar sızmaya başladı. Derinden gelen Keman sesi sanki karanlığı patiska gibi yırtmak için inledi. Buna caddeden geçen bir adamın öksürüğü karıştı. Odadaki ışıkla caddeyi aydınlatan ışıkların etrafında küçük büyük pervaneler dönüyor... Dönüyor.

Sabahın baygınlıkla uyanan taniyla her yer aydınlanınca. Bahçelerde uyuyan yeşil ağaçlar üzerinde, saçak kenarlarında, ovalarda ve çalıklarda kuşlar büyük bir sevinçle şakımaya başladılar.

Etrafta tatlı bir serinlik var. Her yan sessiz ve ıssız.

Gökte daha sönmiyen bir kaç yıldız ışıldıyor.

Ara sıra öten horozların: kapıdaki köpeklerin ve damda kovalaşan kedilerin bağırtılarından, çığlıklarından başka bir ses duyulmuyor. Aradan biraz daha geçince baş ucundaki saatin tikirtisinden veya başka bir şeyden uyananlar: Sıcak yataklarında dönerken esneyip geriniyorlar. Akşam asık çehreyle yatan insanlar, şimdi güler yüzle, parliyan gözlerle uyanıyorlar. Acele işi olanlar hemen geniniyor.

Dışarda çöpçülerin süpürge; tek tük geçen yolcuların konuşma sesleriyle, simitçilerin ve sütçülerin bağırtıları bir birine karışıyor.

Güneş hayat veren kıvraklarıyla bütün bu görünüşleri yüksekte seyrediyor...

A. R. K

Annelere öğüt

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi sıfır yaştan bir yaşına kadar çocuğun nasıl bakılacağını öğreten **Annelere öğütün Birinci** sayısını yeniden bastırmıştır.

Birinci sayı öğüt birer aylık yazılmış 12 tane mektuptur.

İkinci sayı öğüt: **Çocukların nasıl besleneceğini ve malarının nasıl hazırlanacağını** öğretir.

Her iki öğütleri isteyenlere kurum parasız olarak gönderir. «Ankarada bulunan Çocuk Esirgeme Başkanlığına» bir yazı ile adres bildirmeniz kâfidir.

ŞEHİR ve İLÇE HABERLERİ

Memleket Hastanesi Baş Hekimi Bay Mahmut Develi

Silifkeye tayin edilmiş olan Memleket hastanesi Baş Tabibi operatör B. Mahmut Develi dünkü Trenle şehrimizden ayrılmıştır.

Bay Mahmut Develiyi Valimiz Bay Fehmi Vural, Belediye reisi, Müddei Umumî, Vilâyet da'imî encümen üyeleri, Maarif, Emniyet

müdürleri ve daha bir çok zevat İstasyona kadar uğurlamışlardır.

Vazifeperverliği, iyi ahlâki ile her kesin sevgi ve hürmetini kazanmış olan değerli operatörümüze iyi yolculuklar ve yeni ödevinde de başarılar dileriz.

Mardin Defterdarlığından

1— (44319) lira (54) kuruşluk bedeli keşifli Midyat kazası hükümet konağının 837 mah yılı zarfında tamam olarak inşa edilmek üzere keşif bedeli olan 44319 lira 54 kuruş üzerinden 16/3/938 gününden itibaren 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muvakat teminat miktarı (3323) lira (96) kuruştur.

3 — bu işe ait fenni şartname, keşifname, model ve proje gibi evrakı müsbitte bedelsiz olarak Mardin defterdarlığı ile nafia dairelerinden aranacaktır.

4 — isteklilerin Mimar veya mühendis olmaları veya resmi ceride ile ilân olunan talimatnamede yazılı ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri şarttır.

5 — Mezkûr inşaat için Maliye vekâletinden gönderilen (39750) liralık tahsisatın asıl bedeli keşif olan (44319) lira 54 kuruşa iblağedilmediği takdirde sözü geçen keşifnamenin

6. 10. ve 11 inci maddeelerinde yazılı (şap,sıva ile renkli badana) nin bedelleri olan (4569) lira 54 kuruşun tenzil edildikten sonra geri kalan (39750) lira üzerinden eksiltme yapılacaktır. eksiltme neticesinde mevcut tahsisattan tasarruf vukubulduğu takdirde tasarruf miktarı keşifnamenin 6, 10 ve 11 inci maddelerinde yazılı şap,sıva ve renkli badananın yapılması imkânı olduğu takdirde bu işlerin de bu meyanda yapılacak ve 1050 sayılı muhasebe umumiye kanununun 83 inci maddesinin (H) fıkrasına tevfikan bedeli ihale miktarının sülüsünün müteahhide teminat mukabilinde avans olarak verilecektir.

6 — İhale;1 Nisan 938 Cuma günü saat 1 de defterdarlık dairesinde yapılacak ve isteklilerin teklif mektuplarını ihale gününde saat 12 kadar defterdarlık makamında toplanan alım,satım komisyonuna vermeğe mecbur oldukları ilân olunur.

2—4

PIYASA

Cinsi	Kilosu	
	Kr.	Sn.
Buğday	4	
Arpa	3	50
Un (Bir çuval)	650	
Dan	3	
Nohut	3	50
Mercimek	3	50
Pirinç	19	
Sade Yağ	90	
Tere yağı	80	
Zeytin yağı	60	
Yün	40	
Deri	35	
Badem	18	
Badem içi	85	
Ceviz	15	
Ceviz içi	35	
Mahlep	25	
Mazi	16	
Kesme Şeker	35	
Toz şeker	32	
Kahve	130	
Sabun	50	
Çay	310	
Kuru üzüm	20	
Pekmez	20	
Bal	40	
Pestil	3 0	
Suçuk	40	

ULUS SESİ

ABONE ve İLÂN Şartları

Abone Şartları

Aylığı	Türkiye için	
	Kuruş	Harif için
Üç Aylığı	300	
Altı Aylığı	450	800
Seneliği	800	1500

İLÂN ŞARTLARI

İlânın bener satırından (10) Kuruş almır.

İlân neşrinden mesuliyet kabul edilmez.

Günü geçen nushalar (10) kuruştur.

23

Nisan

Çocuk Haftasının

başlangıcıdır

İDAREHANESİ
Eski Halkevi Binası Hususî Daire
Telgraf Adresi
Mardinde "Ulus Sesi,"

MARDİN'DE ULUS SESİ

Umumî Neşriyat ve Yazı işleri
Direktörü
M. Siret Bayar
Basıldığı yer: (ULUS SESİ) Basımevi

YÜZDE 20 TENZİLATLA Ucuz kitap Satışları Başladı

Satış Yeri

Ulus Sesi Basımevinde gazete
ve kitap bayii Cemal Işınay

AİLE DOKTORU

Her Ailenin Sıhhatı ile
alakadar olan çok güzel
bir eserdir.
Matbaamızdan arayınız.

MODEL Aylık Moda mecmuası

9 numaralı İkincikânun
sayısı çıktı
Bütün Bayanlara ve
kadın terzilerine tav-
siye ederiz.

Diş Hekimi

Hilmi Kıymaz

Birinci cadde Ticaret
odası karşısındaki

Hususi muayenehane-
sinde her gün saat
2 den 18 e kadar has
talarını kabul eder.

Doktor - Operator Saim Kesen

Ameliyatlarını mutedil şeraitle
yapmağa başlamıştır

PAZARTESİ ve CUMA GUNLERİ
fukaralara meccanen bakmaktadır

Adres: Postahane yanında, Park karşısında

halis Morina Balık Yağları Büyük şişesi 60 kuruş

Satış Yeri: Abdo Teppo
Mardia Birinci cadde No. 165

ELMAS MAKAS

C. Yavuz

Kadın Terzisi

Birinci cadde Singer acentesi yanında

Dikişlerin güzelliği ve ucuzluğu ile

Rekor kırmıştır

Beğenilmeyen malların parasını
derhal öder

Bir dafa tecrübe bunu ispat eder

Güven Tecimevi

Gaz, Benzin, makina yağları,
Mişlen otomobil lastiklerinin

Toptan ve Perakende

EN UCUZ SATIŞ YERİDİR

MODERN

TÜRKİYE

MECMUASININ

3 üncü sayısı çıktı

Nushası 15 kuruştur

Gazete müvezzillerinden arayınız

MARDİN

Ulus Sesi Basımevi

Doğu İllerinin en modern bir BASİMEVİDİR

Her nevi Defter, Çek, Bono, Makbuz, Kâğıt başlıkları
Kartvizit, Davetiye kartları, Duvar Afişleri, Sinema
ve Tiyatro Biletleri çok güzel bir şekilde basılır ve
kısa bir müddet içinde teslim edilir.

Yeni getirttiğimiz fantazi, kübik harflarla çok
şık reçete kâğıdı basılır.

Verilecek siparişler, gönderilecek paralar Mardinde (Ulus Sesi
Basımevi) İdare müdürlüğü namına gönderilmelidir.

Dışarıdan gönderilecek sipariş nümunelerinin okunaklı bir
surette yazılmasını sayın müşterilerimizden dileriz.